

IRAKASKUNTZA-GIDA 2023/24

Ikastegia 231 - Psikologia Fakultatea

Zikl. Zehaztugabea

Plana GPSICO20 - Psikologiako Gradua

Ikastaroa Zehaztugabea

IRAKASGAIA

25094 - Osasuna eta Mendekotasun Nahasmenduak

ECTS kredituak: 4,5

IRAKASGAIAREN AZALPENA ETA TESTUINGURUA ZEHAZTEA

IRAKASKUNTZA TALDEAREN OINARRIZKO DATUAK:

IRAKASLEGOA:

Irakasleak: Monika Salgueiro (Erderaz) eta Juan Manuel Machimbarrena (koord.)(Euskeraz eta Ingelesez)
Harremanetarako datuak: monika.salgueiro@ehu.eus, fernando.rodriquezs@ehu.eus /
juanmanuel.machimbarrena@ehu.eus

IRAKASGAIAREN OINARRIZKO DATUAK:

Ikaslea gaitzea substantzien abusuaren fenomenologian eta honen ikerketaren zergatia ulertzea. Mendekotasuna sortzen duten substantzien ezagupenak eskuratzea: gizakiaren ezaugarri biologikoak (herentziazkoak) zein nortasunekoak, ingurune sozialek, eta hauek guztiak elkarrekintzan nola eragiten duten ulertzea. Alderdi klinikoko ebaluaziorako bide erabilienak ezagutzea eta mendekotasun hauen tratamenduen hurbilpena, dauden terapia eta programak ezagutzuz, eta alorreko ikerkuntzaren berri izatea.

GAITASUNAK / IRAKASGAIA IKASTEAREN EMAITZAK

1. Atxikimendu eta mendekotasun psikologikoen psikologiaren oinarrizko kontzeptu teorikoak eta aplikazio klinikoak ezagutzea.
2. Mendekotasunen psikologiaren aplikazio-eremuak eta hark gainerako diziplina profesionalekin edo/eta zientifikoekin duen harremana ezagutzea.
3. Esku hartzeko eskaerak identifikatzeko gai izatea, mendekotasunen eta eratorritako nahasmenduen alorrean.
4. Ebaluatzeko tresna espezifikoak erabiltzeko gai izatea, mendekotasuneko nahasmenduen alorrean.
5. Nahasmenduei eta mendekotasunen prebentzioari egokitutako esku hartze estrategiak diseinatzeko, aplikatzeko eta ebaluatzeko gai izatea.
6. Lanbide anitzeko taldeetan lan egiteko gai izatea.
7. Ahozko nahiz idatzizko txosten teknikoak egiteko gai izatea.
8. Psikologoak mendekotasunen eta osasunaren arloan dituen funtzio eta ardura etikoak ezagutzea.
9. Osasunari eta mendekotasuneko nahasmenduei buruzko dokumentazio-iturriak erabiltzeko gai izatea, eta informazioa eskuratzeko behar diren estrategiak menderatzen direla erakustea.

EDUKI TEORIKO-PRAKTIKOAK

1. OINARRIZKO KONTZEPTUAK.
2. DROGA-MENDEKOTASUNAREN EREDU ETIOLOGIKOAK.
3. MENDEKOTASUNA ETA NORTASUNA.
4. MENDEKOTASUNEN NOSOLOGIA.
5. PORTAERAREN ADIKZIOAK ETA MENDEKOTASUN BERRIAK.
6. ADIKZIOEN EBALUAZIOA.
7. DROGA-MENDEKOTASUNAREN TRATAMENDU ETA ESKU-HARTZEAK.
8. PREBENTZIOA ADIKZIOETAN.

METODOLOGIA

Irakasgaiak alde batetik eskola teorikoak (magistralak) izango ditu eta bestetik eskola praktikoak (gela praktika, tailer eta mintegiak), azken hauek ebaluazio jarraitua izango dute.

IRAKASKUNTZA MOTAK

Eskola mota	M	S	GA	GL	GO	GCL	TA	TI	GCA
Ikasgelako eskola-orduak	22	2	13				8		
Horas de Actividad No Presencial del Alumno/a	33	3	19,5				12		

Legenda: M: Magistrala S: Mintegia GA: Gelako p.
GL: Laborategiko p. GO: Ordenagailuko p. GCL: P. klinikoak
TA: Tailerra TI: Tailer Ind. GCA: Landa p.

EBALUAZIO-SISTEMAK

- Azken ebaluazioaren sistema

KALIFIKAZIOKO TRESNAK ETA EHUNEKOAK

- Garatu beharreko proba idatzia % 10
- Test motatako proba % 50
- Praktikak (ariketak, kasuak edo buruketak) % 20
- Banakako lanak % 10
- Lanen, irakurketen... aurkezpena % 10

OHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Bi ebaluazio mota eskainiko dira: ebaluazio jarraitua eta azken azterketaren bidezko ebaluazio osoa.

- Irakasgaiaren azken azterketa, notaren %60 balioko duena. (%50 test atala penalizazioarekin eta %10 bi galdera ireki labur)
- Ebaluazio jarraituan gela-praktika, tailer eta mintegien astez asteko ebaluazioa egingo da eta azken notaren %40a balioko du.

Amaierako nota, bi zatien batuketa bitartez kalkulatu da. Betiere, bi zatiak gaindituak egon beharko dutelarik.

Ikasleek eskubidea izango dute azken ebaluazio bidez ebaluatuak izateko, etengabeko ebaluazioan parte hartzeko, zein ez hartzeko.u.

Etengabeko ebaluazioaren kasuan, deialdiari uko egin nahi dioten ikasleek kasuan kasuko irakasgaiaren irakaskuntza aldia bukatu baino, gutxienez, hilabete lehenago egin beharko dute eskaria. Eskari hori idatziz aurkeztu beharko zaio irakasgaiaren ardura duen irakasleari.

Deialdiari uko egiten dioten ikasleek «aurkezteke» kalifikazioa jasoko dute.

EZOHIKO DEIALDIA: ORIENTAZIOAK ETA UKO EGITEA

Ikasgai honetan, azterketara ez aurkeztea nahikoa izango da deialdiari uko egiteko.

NAHITAEZ ERABILI BEHARREKO MATERIALAK

Sansinenea, E., Soroa, G. & Machimbarrena, J. M. (2022). Adikzioen Psikologia eta osasuna. UEU

BIBLIOGRAFÍA

Oinarrizko bibliografia

- Becoña Iglesias, E. (2016). Trastornos adictivos. Síntesis
- Becoña Iglesias, E., & Cortés Tomás, M. (2016). Manual de adicciones para psicólogos especialistas en psicología clínica en formación. Sociodrogalcohol
- Biurrun, J. (1999). Los caballos con números. Discursos y sistemas del fármaco psicotrópico. Irun: Iralka.
- Bobes García, J., Casas Brugué, M., & Gutierrez Fraile, M. (Eds.). (2003). Manual de evaluación y tratamiento de drogodependencias. Barcelona: Ars Medica.
- Bouso Saiz, J. C. (2003). Qué son las drogas de síntesis. Barcelona: RBA Integral.
- Escotado, A. (2008). Historia general de las drogas. Barcelona: Anagrama.
- Fields, R. (2010). Drugs in perspective. New York: McGraw-Hill International Edition.
- Jervis, G. (1977). La ideología de las drogas y la cuestión de las drogas ligeras.
- Levinthal, C. F. (2002). Drugs, behavior and modern society. Boston, USA: Allin & Bacon.
- Mack, A. H., Franklin, J. E., & Frances, R. J. (2003). Tratamiento del alcoholismo y las adicciones. Barcelona: Masson.
- Miller, W. R., & Rollnick, S. (2015). La entrevista motivacional. Paidós.
- Sansinenea-Méndez, E., Soroa-Martínez, G. eta Machimbarrena, J. M. (2021) Adikzioen Psikologia eta Osasuna. EUE
- Secades-Villa, R. García-Fernández, G. y Fernández Artamendi, S. (2022). Manual de conductas adictivas: Teoría, evaluación y tratamiento. Pirámide
- Nutt, D. (2012) Drugs without the hot air: minimizing the harms of legal and illegal drugs. UIT Cambridge.

Gehiago sakontzeko bibliografia

- Becoña Iglesias, E. M. I. (2018). Brain disease or biopsychosocial model in addiction?: remembering the Vietnam Veteran Study. *Psicothema*.
- Branch, M. N. (2011). Drug addiction. Is it a disease or is it based on choice? A review of Gene Heyman's *Addiction: A Disorder of Choice*. *Journal of the Experimental Analysis of Behavior*, 95(2), 263-267. doi:10.1901/jeab.2011.95-263
- Faggiano, F., Vigna, Taglianti, F., Versino, E., Zambon, A., Borraccino, A., & Lemma, P. (2005). School-based prevention for illicit drugs' use. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (2). doi:10.1002/14651858.CD003020.pub2

- Hasin, D. S., O'Brien, C. P., Auriacombe, M., Borges, G., Bucholz, K., Budney, A., ... & Grant, B. F. (2013). DSM-5 criteria for substance use disorders: recommendations and rationale. *American Journal of Psychiatry*, 170(8), 834-851. doi:10.1176/appi.ajp.2013.12060782
- Griffiths, M. (2005). A components model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*, 10(4), 191-197. doi:10.1080/14659890500114359
- Nutt, D. (2022). *¿Cuánto bebes?*. Yonki Books
- Nutt, D., King, L.A., Salsbury, W., & Blakemore, C. (2007). Development of a rational scale to assess the harm of drugs of potential misuse. *The Lancet*, 369, 1047-1052. doi:10.1016/S0140-6736(10)61462-6
- Nutt, D. J., King, L. A., & Phillips, L. D. (2010). Drug harms in the UK: a multicriteria decision analysis. *The Lancet*, 376(9752), 1558-1565. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(10\)61462-6](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(10)61462-6)
- Perales, J. C., King, D. L., Navas, J. F., Schimmenti, A., Sescousse, G., Starcevic, V., ... & Billieux, J. (2020). Learning to lose control: A process-based account of behavioral addiction. *Neuroscience & Biobehavioral Reviews*, 108, 771-780. doi:10.1016/j.neubiorev.2019.12.025
- Sánchez-Hervás, E., Gradolí, V. T., & Gallús, E. M. (2004). Un modelo de tratamiento psicoterapéutico en adicciones. *Trastornos adictivos*, 6(3), 159-166.
- Szalavitz, M. (2021). *Deconstruyendo las drogas*. Yonki Books

Aldizkariak

ADDICTION
ADDICTION BIOLOGY
ADDICTION RESEARCH & THEORY
ADDICTION SCIENCE & CLINICAL PRACTICE
ADDICTIVE BEHAVIORS
ADICCIONES
ALCOHOL AND ALCOHOLISM
ALCOHOL RESEARCH-CURRENT REVIEWS
ALCOHOLISM-CLINICAL AND EXPERIMENTAL RESEARCH
AMERICAN JOURNAL OF DRUG AND ALCOHOL ABUSE
AMERICAN JOURNAL ON ADDICTIONS
BOLETIN DE ESTUPEFACIENTES
BOLETIN SOBRE DROGODEPENDENCIAS
CDD BOLETÍN= DDZ ALDIZKARIA (CENTRO DE INFORMACIÓN Y DOCUMENTACIÓN DE DROGODEPENDENCIAS DEL PAÍS VASCO)
DRUG AND ALCOHOL DEPENDENCE
DRUG AND ALCOHOL REVIEW
DRUGS AND DRUG ABUSE EDUCATION NEWSLETTER
DRUGS-EDUCATION PREVENTION AND POLICY
EUROPEAN ADDICTION RESEARCH
HARM REDUCTION JOURNAL
HEALTH AND ADDICTIONS (SALUD Y DROGAS)
INTERNATIONAL GAMBLING STUDIES
INTERNATIONAL JOURNAL OF DRUG POLICY
INTERNATIONAL JOURNAL OF MENTAL HEALTH AND ADDICTION
JOURNAL OF ADDICTION MEDICINE
JOURNAL OF ADDICTIONS NURSING
JOURNAL OF ADDICTIVE DISEASES
JOURNAL OF CHILD & ADOLESCENT SUBSTANCE ABUSE
JOURNAL OF DRUG ISSUES
JOURNAL OF DUAL DIAGNOSIS
JOURNAL OF GAMBLING STUDIES
JOURNAL OF PSYCHOACTIVE DRUGS
JOURNAL OF STUDIES ON ALCOHOL AND DRUGS
JOURNAL OF SUBSTANCE ABUSE TREATMENT
NICOTINE & TOBACCO RESEARCH
NORDIC STUDIES ON ALCOHOL AND DRUGS
PROYECTO (REVISTA PROYECTO HOMBRE)
PSYCHOLOGY OF ADDICTIVE BEHAVIORS
REVISTA ESPAÑOLA DE DROGODEPENDENCIAS
SOCIDROGALCOHOL
SUBSTANCE ABUSE
SUBSTANCE ABUSE TREATMENT PREVENTION AND POLICY
SUBSTANCE USE & MISUSE
TOBACCO INDUCED DISEASES
TRASTORNOS ADICTIVOS

Interneteko helbide interesgarriak

Drogomedia (www.drogomedia.com)

Plan Nacional sobre Drogas (www.pnsd.msc.es)

Instituto para el Estudio de las Adicciones (<http://www.lasdrogas.info>)

Asociación Española de Patología Dual (<http://www.patologiadual.es>)

Proyecto Hombre (proyctohombre.es)

AGIPAD (www.agipad.org)

Ailaket! (www.ailaket.com)

Energy Control (energycontrol.org)

Askagintza (www.askagintza.com)

Departamento de Vivienda y Asuntos Sociales GV – Dirección de Drogodependencias

(http://www.euskadi.net/asuntossociales/fscadr_c.htm)

Fundación Gaudium (<http://www.fundaciongaudium.es/es/>)

Ludopatía (ludopatia.org)

Elisad (www.addictionsinfo.eu/)

Instituto Deusto de Drogodependencias (www.idd.deusto.es)

Adicciones no tóxicas (www.adiccionestecnologicas.es)

Asociación Aditu (www.asociacion-aditu.org)

DEE/AAD (www.dee-aad.org)

OHARRAK